

УКРАЇНА

(19) UA (11) 36162 (13) A

(51) 6 A61B10/00, A61K31/515

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ МОДЕЛЮВАННЯ ПОЛІУРИЧНОЇ ФОРМИ ГОСТРОЇ НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ

(21) 99116126

(22) 10.11.1999

(24) 16.04.2001

(33) UA

(46) 16.04.2001, Бюл. № 3, 2001 р.

(72) Федорук Олександр Степанович, Гоженко
Анатолій Іванович, Магальяс Віктор Миколайович

(73) Буковинська державна медична академія

(57) Спосіб моделювання поліуричної форми гострої ниркової недостатності внаслідок підшкірного вве-

дення щурам 1% водного розчину сулеми в дозі 5 мг/кг маси тіла при споживанні щурами 1% розчину хлориду натрію для пиття, який відрізняється тим, що з 3-ої доби після введення сулеми щурів переводять на питний раціон з заміною 1% розчину хлориду натрію на водогінну воду, що дозволяє вивчати поліуричну стадію гострої ниркової недостатності в умовах звичайного натрієвого режиму харчування і без впливу вторинних порушень функціонального стану нирок внаслідок олігоанурії.

Винахід відноситься до галузі медицини, а саме до патологічної фізіології і може бути використаний для моделювання поліуричної форми гострої ниркової недостатності (ГНН).

ГНН є типовим синдромом, що ускладнює перебіг багатьох захворювань (перитоніту, панкреатиту, пієлонефриту, гломерулонефриту, лептоспірозу, системних захворювань, гострих отруєнь, травматичних пошкоджень та інших). Класична картина ГНН включає наявність типових періодів

розвитку: початкового, олігурії, анурії, поліурії та одужання [3].

Між тим, в останній час, описані клінічні форми ГНН, які проявляються в розвитку поліурії, обминаючи періоди олігурії та анурії, що одержали назву поліуричної форми ГНН. Це обумовило інтерес до моделювання в експерименті перебігу ГНН та характер канальцевих процесів в меншій мірі залежать від впливу вмісту натрію у раціоні (табл.).

Таблиця

Динаміка показників діяльності нирок у щурів після введення сулеми на фоні пиття 0,9% розчину хлориду натрію.

Досліджувані показники через 24 години	Доби спостереження, n=13			
	Контроль (до введення)	1 доба	2 доба	3 доба
Пиття води, мл	23,10±2,20	33,50±5,60	35,60±5,41	25,40±3,14
Діурез, мл	11,10±2,40	21,79±4,58 p<0,05	31,80±5,02 p<0,01	15,10±1,80
Екскреція креатиніну, мкмоль	50,70±6,78	44,30±6,11	42,00±7,78	48,70±5,62
Екскреція натрію, мкмоль	2779,00±750,89	3276,45±801,12	4498,34±832,42	250,53±38,67 p<0,001
Екскреція білка мг	4,881±0,89	36,59±9,37 p<0,01	55,50±6,03 p<0,001	28,90±2,96 p<0,001

p - ступінь вірогідності різниць при порівнянні з контролем;

n - число спостережень.

Суттєвою відмінністю запропонованого способу від прототипу являється те, що 1% розчин хлориду натрію для пиття щурам, яким вводиться підшкірно розчин сулеми 5 мг/кг, з 3 доби замінюють

на водогінну воду, що дає можливість вивчати поліурію без значних впливів натрію.

Новизною запропонованого способу є те, що моделюється ГНН без періоду олігоанурії та вторинних порушень функції нирок внаслідок цього, шляхом вживання щурами 1% розчину хлориду натрію. Подальший розвиток ГНН та вивчення функції нирок з 3 доби, коли має місце поліурія, проходить без впливу великих кількостей натрію шляхом переведення щурів на пиття водогінної води.

Позитивний ефект винаходу в тому, що запропонований спосіб дозволяє в експерименті вивчати поліурічну стадію гострої ниркової недостатності в умовах поліурічної форми ГНН тому, що виникає необхідність втручання механізмів перебігу ГНН без періодів олігурії та анурії, в яких виникають додаткові ішемічні пошкодження ниркової паренхіми [2].

Прототипом способу вибрана модель нефротоксичної ГНН, яка викликається підшкірним введенням 1% водного розчину сулеми в дозі 5 мг/кг маси тіла у щурів, що вживають для пиття 1% розчин хлориду натрію під час всього періоду експерименту, що призводить до виникнення токсичного пошкодження нирок з появою поліурії вже в першу добу з утриманням її протягом 7 - 9 діб [1].

Недоліком є те, що значне збільшення натрію в раціоні суттєво міняє характер транспорту натрію в нефронах, викликає розлади водно-сольового обміну з значним збільшенням об'єму позаклітинної рідини.

В основі винаходу поставлено задачу розробки способу моделювання поліурічної форми експериментальної гострої ниркової недостатності без розвитку стадії олігоанурії. Поставлена задача

досягається тим, що щурі переводяться на 1 - 3 доби до експерименту на режим вживання до пиття 1% розчину натрію хлориду, а потім підшкірно вводиться 5 мг/кг маси тіла щура водного розчину хлориду ртуті. Через 2 доби після введення ртуті 1% розчин хлориду натрію для пиття замінюють на водогінну воду, в якій концентрація натрію, звичайно, знаходиться в межах 1 - 3 ммоль/л, що у 50 - 100 разів менше, ніж у 1% розчину хлориду натрію, і подальший розвиток ГНН та вивчення функції нирок відбуваються на фоні малонатрієвого раціону харчування.

В цьому вищенаведена модель суттєво відрізняється від інших форм ГНН, при яких не відбуваються значні порушення натрієвого балансу та транспорту натрію в нефронах в період вивчення функції нирок, що відповідає періоду поліурії.

Дослідження функції нирок з 3 доби після введення сулеми припадають на період, в якому споживання натрію дорівнює звичайним для тварин величинам і звичайного натрієвого режиму харчування і без впливу вторинних порушень функціонального стану нирок внаслідок олігоанурії.

Джерела літератури:

1. Гоженко А. И. Нефротоксическое действие сулеми на крыс в зависимости от потребления натрия/Физиология и патология сердечно-сосудистой системы и почек. - Чебоксары, 1982. - С. 126 - 129.
2. Лукичев Б. Г., Федотова И. В. Острая почечная недостаточность: современное состояние проблемы. - Нефрология, 1999. - Т. 3, № 1. - С. 20 - 38.
3. Николаев А. Ю., Милованов Ю. С. Лечение почечной недостаточности. - М.: МИА. - 1999. - С. 362.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22
